

Variklio alyvos klampumas - vienas iš svarbiausių parametru, apie kurį tikrai yra girdėjęs ne vienas automobilio vairuotojas. Visgi šiandien vis dar gausu mitų, kad vienokio ar kitokio klampumo alyva vienodai gerai tinka bet kuriam varikliui - ekspertai perspėja, jog tai netiesa ir vardija rizikas, kurios laukia, nesilaikant reikalavimų.

Didesnės degalų sąnaudos

Alyvos klampumas yra matas, rodantis, kaip lengvai teka alyva tam tikroje temperatūroje. Kuo didesnė klampa, tuo vidinis pasipriešinimas didesnis, vadinasi, alyva tekės lėčiau. Rinkoje esančių alyvų klampumas nustatomas pagal Automobilių inžinierių asociacijos (SAE) standartus. Alyva klasifikuojama į žieminę ir vasarinę: koduotėje du skaičiai nurodo alyvos klampumą.

Pirmasis skaičius baigiasi raide „W“, kuris reiškia „Žiema“ (angl. „Winter“). Šis skaičius nurodo alyvos takumą, kol variklis dar neįkaitęs. Antrasis skaičius nurodo alyvos takumą varikliui pasiekus darbinę temperatūrą. Kuo skaičius mažesnis, tuo takumas geresnis. Taigi, 5W-30 alyvos takumas bus geresnis nei 10W-30, kol variklis neįkaitęs, 10W-30 takumas bus geresnis nei 10W-40, varikliui pasiekus darbinę temperatūrą.

Pasak ekspertų, šios alyvos savybės labai svarbios, nes krentant temperatūrai variklių alyvos tirštėja, o kylant – skystėja: „Didėjant klampumui padidėja variklio vidinis pasipriešinimas, dėl to gali sumažėti galia ir padidėti degalų sąnaudos. Be to, didesnio klampumo alyvos prasčiau atvėsina variklį, o tai labai svarbu naujausiuose, didelio našumo varikliuose“, – teigia Andrzejus Husiatynskis, „Total Polska“ techninio skyriaus vadovas.

Ekspertas pateikia pavyzdį – alyvos 5W-30 ir 5W-40 iš pirmo žvilgsnio yra panašios, tačiau pasiekus 100 °C temperatūrą (tai yra optimali alyvos darbo variklyje temperatūra, todėl tokioje temperatūroje yra atliekami klampumo parametru palyginimai), jų klampumo savybės bus visiškai skirtingos.

„Jeigu variklio gamintojas suprojektavo tepimo sistemą 5W-30 klampumo alyvai, naudojant alyvą 5W-40, darbo trintis pasiekus 100 °C temperatūrą bus didesnė. Tai lems didesnes degalų sąnaudas arba mažesnę variklio galią. Šis pasikeitimas bus jaučiamas dar labiau, jeigu skirtumas tarp rekomenduojamos ir faktiškai naudojamos alyvos bus dar didesnis“, – vairuotojus įspėja A. Husiatynskis.

Panaikintas alyvos priedų veikimas

„Total Polska“ techninio skyriaus vadovas atkreipia dėmesį, jog alyvos eksploatacinių savybių skirtumai išryškėja tik po kurio laiko, kylant temperatūrai. Vos įpylus alyvos į variklį šie skirtumai nepastebimi, todėl iš pradžių gali susidaryti įspūdis, kad vienokio ar kitokio klampumo alyva vienodai gerai tinka tam tikram varikliui, tačiau tai netiesa.

„Kuo aukštesnė temperatūra, tuo greičiau variklio alyva praranda savo savybes (pagreitinta oksidacija). Alyvos oksidacija pablogina tepimo savybes ir alyvos siurbiamumą. Šis procesas skatina alyvos tirštėjimą ir didina jos rūgštingumą, taip susidaro dumblas, kuris gali nusėsti ant variklio komponentų arba alyvos kanaluose. Pastarasis reiškiny sava ruožtu prisideda prie alyvos nitrifikacijos. Tokia būklė rodo, kad alyva yra prisotinta azoto oksido junginiais. Šių medžiagų reakcija su angliavandeniliais, esančiais alyvos sudėtyje, sukelia organinių nitratų susidarymą. Tai daro žalingą poveikį alyvoje esančių priedų veikimui, galiausiai juos visai pašalinant. Todėl labai svarbu naudoti alyvas, kurių kokybės ir klampumo parametrai yra tokie, kokius numato automobilio gamintojas“, – perspėja „Total Polska“ ekspertas.

Kaip pasirinkti?

Šiuo metu populiariausios rinkoje yra universalios alyvos, tinkamos naudoti ir žiemą, ir vasarą. Tai turi praktinę naudą, kadangi nebereikia keisti alyvos kaskart pasikeitus oro sąlygoms. Tokiuose produktuose klampumas žemoje ir aukštoje temperatūroje parenkamas taip, kad alyva puikiai saugotų variklį visomis sąlygomis.

„Universalios variklių alyvos pasižymi didesniu klampumo indeksu, lyginant su sezoninėmis alyvomis. Tai reiškia, kad klampumo priklausomybė nuo aplinkos temperatūros yra mažesnė, o alyva ilgiau ir geriau saugo variklį. Jeigu automobiliu dažniausiai važiuojama mieste su dažnu sustojimu ir jis yra laikomas nešildomose patalpose (ypač jei gyvenama aplinkoje su atšiauriomis žiemomis), geriausia rinktis alyvą su žymėjimu 0W arba 5W. Tuo tarpu, jei automobilio variklis yra nusidėvėjęs ir tarpai tarp trinties porų padidėję, geriau rinktis klampesnę alyvą“, – praktiniais patarimais dalijasi A. Husiatynskis.

